

Till
rektorn vid Torups skola
och Hylte kommun

2010-05-21

Dnr 43-2010:1779

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn i Torups skola
i Hylte kommun

Tillsyn i Torups skola

Förskoleklass och grundskola F–6

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Torups skola skickat in, den verksamhetsredogörelse de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Tillsynen av Torups skola visar att det finns områden som skolan måste utveckla och förbättra. Det finns elever med specialpedagogiska behov som inte får sitt stödbehov tillgodosett och elever med utländsk bakgrund som har rätt att få stöd i form av studiehandledning, vilket är ett område som kritiserades av Skolverket vid inspektionen 2004.

Intervjuer med lärarna och rektorn har gett bilden av en skola där olika arbetssätt prövas och där stödinsatser sätts in och utvärderas, men man lyckas inte ge alla elever det stöd de behöver. Skolans lärandemiljö har brister och trots insatser på området har inte detta arbete lett till studiero för alla elever. Lärarna måste dock få handledning och ytterligare stöd, initierat och lett av rektor, för att kunna ge alla elever möjligheter att nå målen. Lärargruppen som helhet måste bli förtrogen med läroplanen och kursplanernas skrivningar om målen i de olika ämnena.

Från Skolverkets inspektion 2004 framkom att eleverna inte har tillräckligt inflytande över sin utbildning och att skolan inte följer upp och analyserar resultaten. Detta är områden som fortfarande behöver utvecklas.

2010-05-21

2 (3)

Dnr 43-2010:1779

Skolinspektionen har i tillsynen av Torups skola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Skolan ger inte alla elever förutsättningar att nå lägst mål att uppnå i kursplanerna. (Lpo 94, 2.2, grundskolans kursplaner),
- De individuella utvecklingsplanerna motsvarar inte författningens krav. (7 kap. 2 § grundskoleförordningen),
- Undervisningen utgår inte från kursplanernas krav i samtliga ämnen. (Lpo 94, 2 grundskolans kursplaner),
- Eleverna ges inte tillräcklig möjlighet att ha inflytande över undervisningen. (4 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 2.3),
- Undervisningen är inte anpassad efter elevernas behov, tänkande och erfarenheter. (Lpo 94, 2.2; Lpo94, 1),
- Skolan ger inte alla elever en god miljö för utveckling och lärande. (Lpo 94, 1, Lpo 94, 2.1, Lpo 94, 2.2),
- Behovet av särskilt stöd utreds inte och särskilt stöd ges inte till de elever som har behov av det. (5 kap. 1 och 5 §§ grundskoleförordningen),
- Skolan ger inte studiehandledning på modersmålet till alla elever som har behov av det. (5 kap. 2 § grundskoleförordningen),
- Svenska som andraspråk ges inte i enlighet med författningen. (2 kap. 15 och 16 §§ kursplanen för svenska som andraspråk),
- Skolan erbjuder inte elevens val i enlighet med författningen. (2 kap. 19 § grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1–2

Rektor och Hylte kommun har ansvar för att skolornas brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast sex månader från den dag beslutet för kommunen meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet.

2010-05-21

3 (3)

Dnr 43-2010:1779

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsråd Ingela Jonasson

På Skolinspektionens vägnar

Peter Ekborg
Enhetschef

Cecilia Palmqvist
Utredare/Föredragande

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Torups skola

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Hylte kommun våren 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Torups skola den 1 april 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast sex månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från Hylte kommun, dels den information som samlats in under besöket. På Torupsskolan intervjuades rektor, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1.: Antal elever på Torups skola

Torups skola	Antal elever
Grundskola	128
Förskoleklass	16

Källa: Skolans uppgifter 2010-05

Torups skola ligger i det lilla samhället Torup och är en av Hylte kommuns sex F–6-skolor. Skolan har åldershomogena klasser. Skolans upptagningsområde består av kringliggande byar och många elever åker skolskjuts till skolan vilket medför att eleverna har samlad skoldag och att barnen i förskoleklass har fyradagarsvecka. På Torups skola tjänstgör nio lärare. Skolans rektor har även ansvar för den närliggande förskolan och för fritidshemmet som finns på Torups skola.

Tillsynsprotokoll för Torups skola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolan ger inte alla elever förutsättningar att nå lägst mål att uppnå i kursplanerna.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper

Grundskolans kursplaner

Motivering:

Av Skolverkets statistik över nationella prov 2009 framgår att alla elever klarar de prov i engelska som testar tal och samtal, medan bara drygt två tredjedelar klarade av den del som testar lyssnande och förståelse av språket. På nationella proven i svenska finns en liknande variation, alla elever klarar de prov som testar läsförståelse och samtal, medan bara 66 procent klarar den förklarande skrivuppgiften. För 2008 kan man återigen se att alla eleverna klarar läsförståelsen på proven i svenska medan det är något färre som lyckas fullt ut på skrivuppgiften. Skolan behöver analysera resultaten av de nationella proven och skolans övriga resultat samt använda analysen för att utveckla arbetsformerna så att alla eleverna når målen. De flesta elever på Torups skola når målen i alla ämnen, men det finns elever som inte klarar målen i flera andra ämnen utöver svenska engelska och matematik och det går inte att bortse ifrån att de brister som tillsynen funnit på skolan inom områdena särskilt stöd, studiero och elevernas kännedom om grundskolans kunskapsmål kan ha en koppling till skolans måluppfyllelse.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

De individuella utvecklingsplanerna motsvarar inte styrdokumentens krav.

Författningsstöd

7 kap. 2 § grundskoleförordningen.

Motivering:

Torups skola ger skriftliga omdömen i samtliga ämnen. De skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av beskriver huvudsakligen i positiva ordalag elevens per-

sonliga egenskaper men i liten omfattning elevernas kunskapsutveckling i förhållande till målen i respektive ämnen. Skolan måste förbättra de skriftliga omdömena så att de kopplas till de nationella målen. Vidare beskriver elevernas individuella utvecklingsplaner i alltför liten utsträckning vad skolan ska göra för att stödja eleven i utvecklingen och istället framstår det som att ett stort ansvar läggs på elevens möjlighet att tillsammans med föräldrarna nå målen.

Av intervjuerna med rektorn framgår att arbetet med att utveckla de individuella utvecklingsplanerna och också de skriftliga omdömena har varit ett prioriterat arbetsområde men menar att detta är något som behöver utvecklas.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Lärarnas undervisning utgår inte från kursplanernas krav i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2

Grundskolans kursplaner

Motivering:

Av intervjuer med lärarna framgår att det varierar i vilken omfattning undervisningen utgår från de nationella målen. Vilka arbetsuppgifter eller vilket stoff eleverna arbetar med i klassrummet förväxlas med de förmågor som kursplanernas mål beskriver. Av intervjuer med elever framkommer också att lärarna behöver göra ytterligare ansträngningar för att medvetandegöra eleverna om kursplanernas mål. Av skolans lokala pedagogiska planering framgår att målen som eleverna ska uppnå i SO och NO uteslutande handlar om hur eleven ska arbeta och utgör snarare medel för att uppnå kunskapsmål, än mål i sig. Att målen för de sju ämnen som SO och NO består av dessutom är sammanslagna till ett område gör det svåröverskådligt för eleverna. Skolan behöver i det här sammanhanget analysera i vilken mån den bristande målkopplingen i undervisningen har betydelse för resultaten.

Bedömning:

Eleverna ges inte tillräckliga möjligheter att ha inflytande över undervisningen.

Författningsstöd:

4 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Motivering:

Av intervjuer med elever framkommer att eleverna har idéer om hur de skulle vilja lära sig, men de har ingen uppfattning om hur de skulle kunna framföra sådana synpunkter. Lärarna uppger i intervjuer att elevinflytandet är ett område som behöver utvecklas. Rektor behöver intensifiera det påbörjade arbetet med att utveckla elevernas möjligheter till inflytande.

Bedömning:

Undervisningen är inte anpassad efter elevernas tänkande, förutsättningar och behov.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper

Lpo 94, 1 En likvärdig utbildning

Motivering:

På Torups skola anpassar lärarna material och metoder för de elever som man bedömer behöver anpassningarna för att nå målen. För de elever som klarar målen är det inte lika vanligt att undervisningen utformas individuellt. Det finns inte heller någon gemensam hållning i lärargruppen till i vilken utsträckning man kan individualisera och det framgår av intervjuer att omfattningen av individanpassningen varierar mellan lärarna. Av intervjuer med elever och lärare framkommer att det finns stor oro under lektionerna i vissa klasser. Personalen försöker efter sina förutsättningar att hitta lösningar för att hjälpa eleverna och skapa lugn. Lärarna upplever att stödet från rektorn i detta arbete är begränsat och personalen uttrycker ett starkt behov av att få vägledning och kunskap för att kunna anpassa skolsituationen så att eleverna kan tillgodogöra sig undervisningen. Rektor behöver fortsätta på den inslagna vägen att leda lärarna i arbetet för att utveckla undervisningen så att den blir individanpassad för alla elever och att lärarna får möjlighet att utvärdera sina metoder tillsammans med rektor.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolan erbjuder inte alla elever en god miljö för utveckling och lärande.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.1 Normer och värden

Lpo 94, 2.2 Kunskaper

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande

Motivering:

Av intervjuer med elever, personal och rektor framgår att Torups skola har svårigheter att ge alla elever studiero och att skapa en lugn miljö för lärande. Lärarna försöker i samråd med varandra och rektorn att hitta lösningar för att ge stöd och att lösa konflikter, men man lyckas inte skapa en god lärandemiljö för alla. Av intervjuer med lärarna framgår att man är osäker på om det arbetsmetoder man tillämpar är framgångsrika och att man trots specialpedagogisk handledning inte kommer tillrätta med svårigheterna i vissa klasser. Rektor behöver se till att lärarna ger alla elever möjlighet att få undervisning i en lugn miljö.

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Rektor ser inte till att särskilt behov utreds och särskilt stöd ges inte till elever som har svårigheter i skolarbetet.

Författningsstöd:

1 kap. 2 § andra stycket sista meningen skollagen

5 kap. 1 och 5 §§ grundskoleförordningen.

Lpo 94, 2.2 Kunskaper

Motivering:

Av Hylte kommuns elevhälsorutiner framgår att rektor måste ha vårdnadshavares medgivande för att utreda stödbehov och för att vidta åtgärder för elever. Det är ofta framgångsrikt att vårdnadshavarna förstår och samtycker till det stöd som skolan utformar. Grundskoleförordningens skrivning om stöd ska dock inte tolkas som att skolan endast kan utreda stödbehov och sätta in stödåtgärder om föräldrarna samtycker. Skolan är skyldig att utreda och ge elever stöd.

Av intervjuer med lärare, elever och rektor framkommer att det inte råder studiero i alla klasser på Torups skola. Rektor och lärare förklarar att oron bland eleverna till viss del beror på att skolan inte har lyckats utforma en god undervisning för elever som behöver särskilt stöd. Lärarna försöker förändra undervisningen och det finns en uttalad vilja från rektor att integrera stödet i klassen och inte särskilja eleverna från sin klass. Dock saknas verkningsfulla insatser för att stödja de elever som har behov av stöd i skolan. Rektor måste se till att lärarna får möjligheter att anpassa undervisningssituationen så att alla elever utvecklas efter sin förmåga.

Bedömning:

Skolan ger inte studiehundledning på modersmålet till alla elever som har behov av det.

Författningsstöd:

5 kap. 2–3 §§ grundskoleförordningen.

Motivering:

Det finns på Torups skola elever som inte behärskar svenska så bra att de ännu kan tillgodogöra sig undervisningen i sin helhet på svenska. Dessa elever har rätt till studiehundledning på modersmålet, men någon sådan finns inte på Torups skola.

Bedömningsområde: Undervisningstid och val**Bedömning:**

Svenska som andraspråk ges inte i enlighet med författningen.

Författningsstöd:

2 kap. 15 och 16 §§ grundskoleförordningen

Motivering:

Av intervjuerna framgår att svenska som andraspråk ges i form av stödundervisning i ämnet svenska och inte som ett eget ämne. Det framstår som oklart om eleven bedöms efter målen i svenska eller efter målen i svenska som andraspråk. Hylte kommun har nyligen tillsatt ekonomiska resurser för svenska som andraspråk och detta tillskott i budgeten hade inte ännu realiserats i undervisning vid inspektionstillfället. Rektor behöver se till att undervisning i svenska som andraspråk ges till de elever som behöver det och att lärarna som undervisar i ämnet följer kursplanen.

Bedömning:

Skolan erbjuder inte elevens val i enlighet med författningen.

Författningsstöd:

2 kap. 19 § grundskoleförordningen

Motivering:

Eleverna erbjuds elevens val i form av fördjupning och breddning i slöjd, idrott, svenska och så kallad klassens timma. Innehållet på klassens timma har vag koppling till någon kursplan. Att eleverna får välja något lustfyllt och roligt är en bra utgångspunkt och undervisningen på elevens val ska liksom andra ämnen motivera och skapa lust att

lära. Klassens timma måste dock ha koppling till någon eller några kursplaner alternativt erbjudas utöver den fastlagda timplanen.

Det förekommer också att elever som inte hunnit färdigt arbetsuppgifter som man arbetat med i andra ämnen istället får göra detta under tiden för elevens val. Detta innebär att elever som inte hunnit med skolarbetet fråntas möjligheten att delta i elevens val så som skrivningen i författningen avser.